EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

كيف يؤدي الموظف الأمانة

Cinstea și responsabilitatea la locul de muncă

ʿAbd al-Muḥsin al-ʿAbbād

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-Muḥsin ibn Ḥamad al-ʿAbbād al-Badr

Cinstea și responsabilitatea la locul de muncă

كيف يؤدي الموظف الأمانة

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: كيف يؤدي الموظف الأمانة
Ediția I
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Text arab coranic: Tanzil Project, text Uthmani v1.1, © 2007–2026 Tanzil Project, licența Creative Commons Attribution 3.0 (CC BY 3.0), https://tanzil.net. Textul arab este reprodus fără modificări; fragmentele sunt indicate în referințe.

Cuprins

Introducere 1
1 Versete nobile despre îndeplinirea lucrurilor încredințate 2
2 Hadithuri ale Trimisului ﷺ despre îndeplinirea lucrurilor încredințate 6
3 Îndeplinirea muncii cu seriozitate și sinceritate aduce răsplată în această lume și în Viața de Apoi 8
4 Timpul rezervat muncii trebuie folosit pentru muncă 10
5 Criteriile alegerii lucrătorului și angajatului 12
6 Cei cu răspunderi mari sunt pentru subordonați exemple de seriozitate sau de lene 15
7 Angajatul să-i trateze pe ceilalți așa cum îi place să fie tratat . . 16
8 Angajatul să-i servească pe cei care au nevoie de el în ordinea sosirii 18
9 Angajatul să fie integru și să se ferească de mită și de daruri ... 20
Indice 25

Introducere

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Lauda Îi aparține lui Allah, Stăpânul lumilor! Cele mai depline și desăvârșite binecuvântări și pace fie asupra căpeteniei trimișilor și imamului celor evlavioși, Profetul nostru Muḥammad, asupra familiei și companionilor săi și asupra celor care îi urmează în bine până în Ziua Judecății!

Acestea fiind spuse, această scurtă scriere îi sfătuiește pe funcționari și lucrători să îndeplinească sarcinile încredințate lor. Am scris-o cu speranța că le va fi de folos și îi va ajuta să aibă intenții sincere, să muncească cu seriozitate și să-și îndeplinească îndatoririle. Îi cer lui Allah să le dăruiască tuturor izbândă și îndrumare către ceea ce este drept.

1 Versete nobile despre îndeplinirea lucrurilor încredințate

آيات كريمة في أداء الأمانة

Printre versetele despre păstrarea lucrurilor încredințate și evitarea trădării se află cuvintele lui Allah, Atotputernicul și Preamăritul:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ يَأۡمُرُكُمۡ أَن تُؤَدُّواْ ٱلۡأَمَٰنَٰتِ إِلَىٰٓ أَهۡلِهَا وَإِذَا
حَكَمۡتُم بَيۡنَ ٱلنَّاسِ أَن تَحۡكُمُواْ بِٱلۡعَدۡلِۚ إِنَّ ٱللَّهَ نِعِمَّا
يَعِظُكُم بِهِۦٓۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ سَمِيعَۢا بَصِيرٗا﴾

Allah vă poruncește să restituiți lucrurile încredințate celor cărora li se cuvin și, când judecați între oameni, să judecați cu dreptate. Cât de bun este îndemnul pe care vi-l dă Allah! Allah este Auzitor, Văzător.
Coran 4:58

Ibn Kaṯīr a spus în exegeza sa: „Preaînaltul ne vestește că poruncește restituirea lucrurilor încredințate celor cărora li se cuvin. În relatarea lui al-Ḥasan de la Samura, Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

«Restituie lucrul încredințat celui care ți l-a încredințat și nu-l trăda pe cel care te-a trădat!»

Au relatat-o imamul Aḥmad și autorii cărților Sunan. Aceasta cuprinde toate lucrurile încredințate pe care omul are obligația să le respecte: drepturile lui Allah, Atotputernicul și Preamăritul, asupra robilor Săi — rugăciunea, zakātul, postul, ispășirile, legămintele și altele asemenea, încredințate omului fără ca ceilalți robi să le poată cunoaște — și drepturile oamenilor unii asupra altora, precum bunurile lăsate în păstrare și celelalte lucruri pe care și le încredințează, fără ca martorii să cunoască aceasta. Allah, Atotputernicul și Preamăritul, a poruncit să fie restituite. Celui care nu îndeplinește aceasta în această lume i se va lua ceea ce datorează în Ziua Învierii."
Și cuvintele Preaînaltului:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَخُونُواْ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ وَتَخُونُوٓاْ أَمَٰنَٰتِكُمۡ وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ﴾

O, voi care credeți! Nu-i trădați pe Allah și pe Trimis și nu trădați cele încredințate vouă, în vreme ce știți!
Coran 8:27

Ibn Kaṯīr a spus: *„Trădarea cuprinde păcatele mici și mari, atât pe cele care îl privesc numai pe făptuitor, cât și pe cele care îi afectează pe alții. ʿAlī ibn Abī Ṭalḥa a relatat de la Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de amândoi: «Cele încredințate sunt faptele pe care Allah le-a încredințat robilor», adică îndatoririle obligatorii. «Nu le trădați» înseamnă: nu le încălcați. Într-o altă relatare: «Nu-i trădați pe Allah și pe Trimis», adică părăsind Sunna sa și săvârșind neascultare față de el."*

Și cuvintele Preaînaltului:

﴿إِنَّا عَرَضْنَا ٱلْأَمَانَةَ عَلَى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱلْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا ٱلْإِنسَٰنُ ۖ إِنَّهُۥ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا﴾

Noi am înfățișat responsabilitatea cerurilor, pământului și munților, dar ele au refuzat să o poarte și s-au temut de ea. Omul însă și-a asumat-o; el este foarte nedrept și foarte neștiutor.
Coran 33:72

După ce a menționat mai multe explicații ale responsabilității încredințate — printre care ascultarea, obligațiile, religia și limitele prescrise — Ibn Kaṯīr, Allah să aibă milă de el, a spus: *„Aceste explicații nu se contrazic, ci sunt concordante și se întorc la ideea obligației și a acceptării poruncilor și interdicțiilor cu condiția lor: dacă omul le îndeplinește, este răsplătit, iar dacă le abandonează, este pedepsit. Omul a acceptat-o în ciuda slăbiciunii, neștiinței și nedreptății sale, în afară de cel căruia Allah îi dă izbândă. La Allah cerem ajutor!"*
Și cuvintele Preaînaltului:

﴿وَٱلَّذِينَ هُمْ لِأَمَٰنَٰتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَٰعُونَ﴾

Și cei care veghează asupra lucrurilor încredințate lor și asupra legămintelor lor.
Coran 23:8

Ibn Kaṯīr a spus: *„Adică, atunci când li se încredințează ceva, nu trădează, iar când încheie un legământ, nu îl încalcă. Acestea sunt însușirile credincioșilor, iar contrariile lor sunt însușirile ipocriților, după cum apare în relatarea autentică: «Semnele ipocritului sunt trei: când vorbește, minte; când promite, nu-și ține promisiunea;*

când i se încredințează ceva, trădează.» Într-o altă relatare: «Când vorbește, minte; când încheie un legământ, îl încalcă; când se ceartă, depășește limitele.»"

2 Hadithuri ale Trimisului ﷺ despre îndeplinirea lucrurilor încredințate

أحاديث عن الرسول في أداء الأمانة

Dintre hadithurile Trimisului lui Allah ﷺ despre păstrarea lucrurilor încredințate și avertizarea împotriva pierderii lor:

1. Abū Hurayra, Allah să fie mulțumit de el, a relatat: „În timp ce Profetul ﷺ stătea într-o adunare și le vorbea oamenilor, a venit un beduin și a întrebat: «Când va veni Ceasul?» Trimisul lui Allah ﷺ și-a continuat vorbirea. Unii dintre oameni au spus: «A auzit ce a spus, dar nu i-a plăcut întrebarea.» Alții au spus: «Nu, n-a auzit.» Când și-a încheiat vorbirea, a întrebat: «Unde este cel care a întrebat despre Ceas?» Acela a răspuns: «Iată-mă, o, Trimis al lui Allah!» A spus: «Când responsabilitatea încredințată este pierdută, așteaptă Ceasul!» A întrebat: «Cum va fi ea pierdută?» A răspuns: «Când treburile sunt încredințate celor nepotriviți pentru ele, așteaptă Ceasul!»” Al-Buḫārī (59).

2. Abū Hurayra, Allah să fie mulțumit de el, a relatat că Trimisul lui Allah ﷺ a spus: „Restituie lucrul încredințat celui care ți l-a încredințat și nu-l trăda pe cel care te-a trădat!” Abū Dāwūd (3535) și at-Tirmiḏī (1264), care a spus: „Acesta este un hadith ḥasan ġarīb.” Vezi și al-Albānī, As-Silsila aṣ-ṣaḥīḥa (424).

3. Anas, Allah să fie mulțumit de el, a relatat că Trimisul lui Allah ﷺ a spus: „Primul lucru pe care îl veți pierde din religia voastră va fi cinstea în cele încredințate, iar ultimul va fi

rugăciunea." Al-Ḫarāʾiṭī, Makārim al-aḫlāq, p. 28. Vezi și al-Albānī, As-Silsila aṣ-ṣaḥīḥa (1739).

4. Abū Hurayra, Allah să fie mulțumit de el, a relatat de la Profet ﷺ: „Semnele ipocritului sunt trei: când vorbește, minte; când promite, nu-și ține promisiunea; când i se încredințează ceva, trădează." Al-Buḫārī (33) și Muslim (107).

3 Îndeplinirea muncii cu seriozitate și sinceritate aduce răsplată în această lume și în Viața de Apoi

أداء الموظف عمله بجدٍّ وإخلاص يُؤجَر عليه في الدنيا والآخرة

Când angajatul își îndeplinește munca cu seriozitate, sperând la răsplata lui Allah, își achită obligația, merită plata pentru munca sa în această lume și dobândește răsplată în Viața de Apoi. Textele revelate arată că răsplata pentru faptele omului este legată de intenția de a primi răsplată și de căutarea Feței lui Allah. Allah, Atotputernicul și Preamăritul, a spus:

﴿لَّا خَيۡرَ فِي كَثِيرٖ مِّن نَّجۡوَىٰهُمۡ إِلَّا مَنۡ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوۡ مَعۡرُوفٍ أَوۡ إِصۡلَٰحِۭ بَيۡنَ ٱلنَّاسِۚ وَمَن يَفۡعَلۡ ذَٰلِكَ ٱبۡتِغَآءَ مَرۡضَاتِ ٱللَّهِ فَسَوۡفَ نُؤۡتِيهِ أَجۡرًا عَظِيمٗا﴾

Nu este bine în multe dintre discuțiile lor tainice, în afară de ale celui care îndeamnă la milostenie, la bine sau la împăcare între oameni. Celui care face aceasta căutând mulțumirea lui Allah îi vom dărui o răsplată măreață.
Coran 4:114

Al-Buḫārī (55) și Muslim (1002) au relatat de la Abū Masʿūd, Allah să fie mulțumit de el, că Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

„Când omul cheltuiește pentru familia sa, căutând răsplata, aceasta este pentru el o milostenie."

Iar lui Saʿd ibn Abī Waqqāṣ, Allah să fie mulțumit de el, i-a spus: *„Orice cheltuială faci căutând Fața lui Allah îți va fi răsplătită, chiar și îmbucătura pe care o pui în gura soției tale."* Al-Buḫārī (5354) și Muslim (1628). Aceste texte arată că musulmanul care își îndeplinește obligația față de oameni este eliberat de răspunderea ei, însă răsplata o dobândește prin intenția de a o primi și prin căutarea Feței lui Allah, Slăvitul și Preaînaltul.

4 Timpul rezervat muncii trebuie folosit pentru muncă

حفظ الوقت المخصَّص للعمل لصالح العمل

Fiecare funcționar și lucrător trebuie să folosească timpul rezervat muncii pentru munca pentru care a fost stabilit. Nu trebuie să se ocupe atunci cu alte lucruri decât sarcina care trebuie îndeplinită și nici să folosească întregul timp sau o parte din el pentru interesul său personal ori al altuia, dacă acesta nu are legătură cu munca. Timpul de muncă nu îi aparține angajatului sau lucrătorului, ci este destinat muncii pentru care primește plată. Șeicul Muʿammar ibn ʿAlī al-Baġdādī, mort în anul 507 H., i-a adresat vizirului Niẓām al-Mulk o mustrare grăitoare și folositoare. La începutul ei a spus: *„Se știe, o, fruntaș al Islamului, că supușii, ca persoane particulare, au de ales în privința celui care vine să-i caute: dacă vor, îl primesc, iar dacă vor, îl resping. Însă cel care și-a asumat o dregătorie nu are de ales în privința celor care vin la el. Cel care este conducător peste oameni este, în realitate, un slujbaș plătit: și-a vândut timpul și i-a primit prețul. Nu-i mai rămâne, așadar, din ziua sa ceva de care să dispună după bunul plac. Nu îi este îngăduit să facă rugăciuni voluntare și nici să intre în retragere de adorare… căci acestea sunt fapte suplimentare, pe când ceea ce are de îndeplinit este o obligație necesară."* În aceeași mustrare a spus: *„Pregătește-ți mormântul așa cum ți-ai construit palatul!"* Ibn Rajab, Ḏayl Ṭabaqāt al-Ḥanābila, 1/107.

Așa cum omul dorește să-și primească plata întreagă și nu vrea să i se scadă nimic din ea, tot astfel nu trebuie să scadă nimic din timpul de muncă folosindu-l în alte scopuri. Allah i-a osândit pe cei care înșală la măsură și la cântar, care își iau drepturile întregi, dar micșorează drepturile altora:

﴿وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ٱلَّذِينَ إِذَا ٱكْتَالُوا۟ عَلَى ٱلنَّاسِ يَسْتَوْفُونَ
وَإِذَا كَالُوهُمْ أَو وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ أَلَا يَظُنُّ أُو۟لَٰٓئِكَ أَنَّهُم
مَّبْعُوثُونَ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ يَوْمَ يَقُومُ ٱلنَّاسُ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ﴾

Vai celor care înșală la măsură: aceia care, când li se măsoară de către oameni, cer măsura deplină, iar când le măsoară ori le cântăresc altora, le dau mai puțin! Nu cred aceștia că vor fi înviați într-o Zi măreață, în Ziua în care oamenii vor sta înaintea Stăpânului lumilor?
Coran 83:1-6

5 Criteriile alegerii lucrătorului și angajatului

مسوغات اختيار العامل والموظف

Temelia alegerii oricărui angajat ori lucrător este să fie capabil și demn de încredere. Prin capacitatea sa poate îndeplini munca cerută, iar prin cinste o îndeplinește astfel încât să fie eliberat de răspundere. Cinstea îl face să pună lucrurile la locul potrivit, iar capacitatea îi permite să-și îndeplinească obligația. Allah a relatat că una dintre cele două fiice ale bărbatului din Madyan i-a spus tatălui său, după ce Mūsā, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, le adăpase turmele:

﴿يَٰٓأَبَتِ ٱسْتَـْٔجِرْهُۖ إِنَّ خَيْرَ مَنِ ٱسْتَـْٔجَرْتَ ٱلْقَوِىُّ ٱلْأَمِينُ﴾

Tată, angajează-l! Cel mai bun pe care îl poți angaja este cel puternic și demn de încredere.
Coran 28:26 · fragment

Iar despre ʿifrītul dintre djinni care i-a spus lui Sulaymān, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, că este gata să-i aducă tronul lui Bilqīs, a relatat:

﴿أَنَا۠ ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبْلَ أَن تَقُومَ مِن مَّقَامِكَ ۖ وَإِنِّى عَلَيْهِ لَقَوِىٌّ أَمِينٌ﴾

Eu ți-l voi aduce înainte să te ridici din locul tău; sunt, pentru aceasta, puternic și demn de încredere.
Coran 27:39 · fragment

Adică reunea capacitatea de a-l purta și aduce cu păstrarea celor pe care le conținea. Allah a relatat că Yūsuf, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, i-a spus regelui:

﴿ٱجْعَلْنِى عَلَىٰ خَزَآئِنِ ٱلْأَرْضِ ۖ إِنِّى حَفِيظٌ عَلِيمٌ﴾

Pune-mă peste vistieriile țării! Eu sunt un păstrător priceput.
Coran 12:55 · fragment

Contrariile capacității și cinstei sunt neputința și trădarea. Acestea sunt temeiuri pentru a nu numi pe cineva într-o funcție și motive reale pentru a-l îndepărta din ea. Când ʿUmar ibn al-Ḫaṭṭāb, Allah să fie mulțumit de el, l-a numit pe Saʿd ibn Abī Waqqāṣ, Allah să fie mulțumit de el, guvernator al Kūfei, unii dintre nechibzuiții ei l-au ponegrit și l-au vorbit de rău înaintea lui ʿUmar. Acesta a considerat potrivit să-l destituie pentru a îndepărta tulburarea și pentru ca vreunul dintre ei să nu-l atace. Dar, în boala dinaintea morții, ʿUmar a desemnat șase companioni ai Trimisului lui Allah ﷺ dintre care să fie ales califul de după el. Printre ei era Saʿd ibn Abī Waqqāṣ. Temându-se că s-ar putea crede că îl destituise de la conducerea Kūfei fiindcă nu era potrivit pentru dregătorie, a înlăturat această presupunere: *„Dacă puterea îi revine lui Saʿd, așa să fie; altminteri, oricare dintre voi va fi numit*

să se folosească de ajutorul lui, căci nu l-am destituit din pricina neputinței ori a trădării." Al-Buḫārī (3700).
În Ṣaḥīḥ Muslim (1825), Abū Ḍarr, Allah să fie mulțumit de el, a relatat: *„Am spus: «O, Trimis al lui Allah, nu mă numești într-o funcție?» M-a lovit ușor cu mâna peste umăr și a spus: «Abū Ḍarr, tu ești slab, iar aceasta este o responsabilitate încredințată. În Ziua Învierii va fi rușine și părere de rău, în afară de cel care o ia cu drept și îndeplinește ceea ce îi revine în ea.»"* Tot acolo (1826), Abū Ḍarr a relatat că Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

> *„Abū Ḍarr, te văd slab și îți doresc ceea ce îmi doresc mie însumi. Să nu conduci nici măcar doi oameni și să nu administrezi averea unui orfan!"*

6 Cei cu răspunderi mari sunt pentru subordonați exemple de seriozitate sau de lene

كبار المسؤولين قدوة في الجِدِّ أو الكسل لصغارهم

Când angajații cu răspunderi mari își îndeplinesc pe deplin îndatoririle, subordonații îi urmează. Fiecare conducător la locul de muncă va fi întrebat despre sine și despre cei aflați sub autoritatea sa. Profetul ﷺ a spus:

„Fiecare dintre voi este păstor și răspunde pentru turma sa. Conducătorul oamenilor este păstorul lor și răspunde pentru ei. Bărbatul este păstorul familiei sale și răspunde pentru ea. Femeia este păstor peste casa soțului și copiii lui și răspunde pentru ei. Robul este păstor peste averea stăpânului său și răspunde pentru ea. Fiecare dintre voi este păstor și fiecare răspunde pentru turma sa."

Al-Buḫārī (2554) și Muslim (1829), de la ʿAbd Allāh ibn ʿUmar, Allah să fie mulțumit de amândoi.

Când cei cu răspunderi mari se îngrijesc de muncă pe tot parcursul programului, ei devin un exemplu bun pentru cei de sub ei. Poetul spune:

„Când tu însuți faci ceea ce poruncești,
îl vei găsi făcând acel lucru și pe cel căruia îi poruncești."

Sensul este că, dacă îi poruncești unui subordonat să-și îndeplinească îndatorirea și tu ești cel dintâi care și-o îndeplinește, și celălalt îți va răspunde și va face ceea ce i-ai cerut.

7 Angajatul să-i trateze pe ceilalți așa cum îi place să fie tratat

معاملة الموظف غيره بمثل ما يحب أن يُعامَل به

Sfatul sincer are un loc însemnat în Islam. De aceea Trimisul ﷺ a spus: *„Religia este sfat sincer."* Au întrebat: *„Față de cine, o, Trimis al lui Allah?"* A răspuns: *„Față de Allah, Cartea Sa, Trimisul Său, conducătorii musulmanilor și oamenii de rând dintre ei."* Muslim (55), de la Abū Ruqayya Tamīm ibn Aws ad-Dārī, Allah să fie mulțumit de el. Jarīr ibn ʿAbd Allāh al-Bajalī, Allah să fie mulțumit de el, a spus: *„I-am depus Trimisului lui Allah ﷺ jurământul de credință pentru îndeplinirea rugăciunii, plata zakātului și sfatul sincer față de fiecare musulman."* Al-Buḫārī (57) și Muslim (56).

Așa cum fiecare funcționar ori lucrător căruia îi trebuie ceva de la altcineva dorește să fie tratat bine, tot astfel el însuși trebuie să-i trateze bine pe ceilalți. Profetul ﷺ a spus:

> *„Cel care dorește să fie îndepărtat de Foc și să intre în Paradis să fie, când îi vine moartea, credincios în Allah și în Ziua de Apoi și să-i trateze pe oameni așa cum dorește să fie tratat."*

Muslim (1844), într-un hadith lung relatat de ʿAbd Allāh ibn ʿAmr, Allah să fie mulțumit de amândoi. Sensul este: poartă-te cu oamenii așa cum vrei să se poarte ei cu tine. A mai spus ﷺ: *„Niciunul dintre voi nu crede până când nu-i dorește fratelui său ceea ce își dorește sieși."* Al-Buḫārī (13) și Muslim (45), de la Anas, Allah să fie mulțumit de el.

Allah l-a osândit pe cel care îi tratează pe alții altfel decât dorește să fie tratat, în cuvintele Sale:

﴿وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ٱلَّذِينَ إِذَا ٱكْتَالُوا۟ عَلَى ٱلنَّاسِ يَسْتَوْفُونَ
وَإِذَا كَالُوهُمْ أَو وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ﴾

Vai celor care înșală la măsură: aceia care, când li se măsoară de către oameni, cer măsura deplină, iar când le măsoară ori le cântăresc altora, le dau mai puțin!
Coran 83:1-3

Profetul ﷺ a spus:

„Allah, Atotputernicul și Preamăritul, v-a interzis neascultarea față de mame, îngroparea de vii a fiicelor, refuzul de a da ceea ce datorați și cererea a ceea ce nu vi se cuvine. Și a dezaprobat pentru voi trei lucruri: vorba dusă de colo-colo, multele întrebări și risipirea averii."

Al-Buḫārī (2408) și Muslim (593), de la al-Muġīra ibn Šuʿba, Allah să fie mulțumit de el. În acest hadith este osândit cel care adună și refuză să dea, care ia, dar nu dă. Allah le-a amintit ocrotitorilor orfanilor că s-ar teme pentru copiii lor mici dacă i-ar lăsa în urmă. Preaînaltul a spus:

﴿وَلْيَخْشَ ٱلَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا۟ مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَٰفًا
خَافُوا۟ عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلْيَقُولُوا۟ قَوْلًا سَدِيدًا﴾

Să se teamă cei care, dacă ar lăsa în urma lor urmași slabi, s-ar îngrijora pentru ei. Să se teamă de Allah și să rostească un cuvânt drept!
Coran 4:9

Sensul este că, așa cum doresc ca urmașii lor slabi să fie tratați bine după moartea lor, trebuie să-i trateze bine pe orfanii aflați sub ocrotirea lor.

8 Angajatul să-i servească pe cei care au nevoie de el în ordinea sosirii

تقديم الموظف الأسبق فالأسبق من أصحاب الحاجات

Ține de dreptate și echitate ca angajatul să nu-l amâne pe cel sosit mai devreme și să nu-l pună înainte pe cel venit mai târziu. Ordinea servirii trebuie să urmeze ordinea sosirii. Aceasta aduce liniște atât angajatului, cât și celor care au nevoie de serviciile lui. În Sunna Trimisului ﷺ există dovadă în acest sens. Abū Hurayra, Allah să fie mulțumit de el, a relatat: *„În timp ce Profetul ﷺ stătea într-o adunare și le vorbea oamenilor, a venit un beduin și a întrebat: «Când va veni Ceasul?» Trimisul lui Allah ﷺ și-a continuat vorbirea. Unii dintre oameni au spus: «A auzit ce a spus, dar nu i-a plăcut întrebarea.» Alții au spus: «Nu, n-a auzit.» Când și-a încheiat vorbirea, a întrebat: «Unde este cel care a întrebat despre Ceas?» Acela a răspuns: «Iată-mă, o, Trimis al lui Allah!» A spus: «Când responsabilitatea încredințată este pierdută, așteaptă Ceasul!» A întrebat: «Cum va fi ea pierdută?» A răspuns: «Când treburile sunt încredințate celor nepotriviți pentru ele, așteaptă Ceasul!»"* Al-Buḫārī (59).

Dovada din hadith constă în faptul că Trimisul ﷺ nu i-a răspuns celui care întrebase despre Ceas decât după ce terminase de vorbit cu cei veniți înaintea lui. Al-Ḥāfiẓ Ibn Ḥajar a spus în comentariul său:

> *„Din aceasta se deduce respectarea ordinii sosirii la lecții, precum și în răspunsurile juridice, judecăți și altele asemenea."*

În biografia lui Abū Jaʿfar Muḥammad ibn Jarīr aṭ-Ṭabarī din Lisān al-Mīzān, al-Ḥāfiẓ Ibn Ḥajar spune: *„Ibn ʿAsākir a relatat, pe*

calea lui Abū Maʿbad ʿUṭmān ibn Aḥmad ad-Dīnawarī: «Am participat la adunarea lui Muḥammad ibn Ǧarīr. A venit și vizirul al-Faḍl ibn Ǧaʿfar ibn al-Furāt, dar înaintea lui sosise un alt om. Aṭ-Ṭabarī i-a spus omului: „Nu citești?" Acesta a făcut semn spre vizir. Aṭ-Ṭabarī i-a spus: „Când este rândul tău, nu-ți bate capul nici cu Tigrul, nici cu Eufratul!"» Eu spun: aceasta arată finețea, elocvența și nepăsarea sa față de oamenii preocupați de rangurile lumești."

9 Angajatul să fie integru și să se ferească de mită și de daruri

اتصاف الموظف بالعفَّة والسلامة من أخذ الرشوة والهدية

Fiecare angajat trebuie să fie integru, să-și păstreze demnitatea, să aibă inima mulțumită și să se ferească de însușirea pe nedrept a averilor oamenilor prin ceea ce i se oferă drept mită, chiar dacă este numit dar. Cine ia averile oamenilor fără drept le consumă pe nedrept, iar aceasta este una dintre cauzele pentru care rugile nu sunt primite. Muslim a relatat în Ṣaḥīḥ (1015), de la Abū Hurayra, Allah să fie mulțumit de el, că Trimisul lui Allah ﷺ a spus: „O, oameni! Allah este Bun și nu primește decât ceea ce este bun. Allah le-a poruncit credincioșilor ceea ce le-a poruncit trimișilor. A spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلرُّسُلُ كُلُواْ مِنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَٱعۡمَلُواْ صَٰلِحًا﴾

O, trimișilor! Mâncați din cele bune și faceți fapte drepte!
Coran 23:51 · fragment

Și a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُلُواْ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقۡنَٰكُمۡ﴾

O, voi care credeți! Mâncați din bunătățile cu care v-am înzestrat!
Coran 2:172 · fragment

Apoi a pomenit omul care călătorește îndelung, cu părul răvășit și acoperit de praf, ridicând mâinile spre cer: *«O, Stăpâne! O,*

Stăpâne!» Dar hrana sa este neîngăduită, băutura sa este neîngăduită, îmbrăcămintea sa este neîngăduită și a fost hrănit cu ceea ce este neîngăduit. Cum să-i fie atunci primită ruga?"
Printre cele mai limpezi avertizări împotriva însușirii averii pe nedrept se află ceea ce al-Buḫārī a relatat în Ṣaḥīḥ (7152), de la Jundub ibn ʿAbd Allāh: *„Primul lucru care putrezește din om este pântecele său. Cine poate să nu mănânce decât ceea ce este bun să facă aceasta! Și cine poate să nu fie împiedicat de la Paradis nici măcar de o palmă de sânge pe care l-a vărsat să facă aceasta!"* Tot el a relatat (2083), de la Abū Hurayra, Allah să fie mulțumit de el, că Profetul ﷺ a spus:

„Va veni peste oameni o vreme în care omul nu se va mai sinchisi dacă averea pe care o ia este îngăduită ori neîngăduită."

Pentru cei care iau fără să le pese, îngăduit este ceea ce le ajunge în mână, iar neîngăduit ceea ce nu le ajunge. În Islam însă îngăduit este ceea ce Allah și Trimisul Său ﷺ au îngăduit, iar neîngăduit ceea ce Allah și Trimisul Său ﷺ au interzis.
În Sunna Trimisului ﷺ apar hadithuri care arată că lucrătorilor și angajaților le este interzis să ia ceva din avere, chiar dacă este numit dar. Printre ele este relatarea lui Abū Ḥumayd as-Sāʿidī, Allah să fie mulțumit de el: „Trimisul lui Allah ﷺ a numit un bărbat din al-Asd, numit Ibn al-Lutbiyya, pentru strângerea milosteniilor obligatorii. Când s-a întors, acesta a spus: *«Aceasta este pentru voi, iar aceasta mi-a fost dăruită mie.»* Trimisul lui Allah ﷺ s-a ridicat pe amvon, L-a lăudat și preamărit pe Allah și a spus:

«Ce se întâmplă cu un lucrător pe care îl trimit, iar el spune: „Aceasta este pentru voi, iar aceasta mi-a fost dăruită mie"? De ce n-a stat în casa tatălui sau a mamei sale, să vadă dacă i se oferă vreun dar ori nu? Pe Cel în mâna Căruia se află sufletul lui Muḥammad! Oricine dintre voi ia ceva din acestea va veni în Ziua Învierii purtându-l pe grumaz: o cămilă care rage, o vacă ce mugește sau o oaie care behăie.»

Apoi și-a ridicat mâinile până ce am văzut albeața subsuorilor sale și a spus de două ori: *«O, Allah, am transmis?»*" Al-Buḫārī (7174) și Muslim (1832); formularea este a lui Muslim.
În Ṣaḥīḥ al-Buḫārī (3073) și Muslim (1831), cu formularea celui din urmă, Abū Hurayra, Allah să fie mulțumit de el, a relatat: „Într-o zi, Trimisul lui Allah ﷺ s-a ridicat înaintea noastră și a vorbit despre însușirea necinstită a bunurilor, subliniind gravitatea și însemnătatea ei. A spus:

«Să nu-l găsesc pe vreunul dintre voi venind în Ziua Învierii cu o cămilă care rage pe grumaz, spunând: „O, Trimis al lui Allah, ajută-mă!", iar eu să-i răspund: „Nu pot face nimic pentru tine; ți-am transmis!" Să nu-l găsesc pe vreunul dintre voi venind în Ziua Învierii cu un cal care nechează pe grumaz, spunând: „O, Trimis al lui Allah, ajută-mă!", iar eu să-i răspund: „Nu pot face nimic pentru tine; ți-am transmis!" Să nu-l găsesc pe vreunul dintre voi venind în Ziua Învierii cu o oaie care behăie pe grumaz, spunând: „O, Trimis al lui Allah, ajută-mă!", iar eu să-i răspund: „Nu pot face nimic pentru tine; ți-am transmis!" Să nu-l găsesc pe vreunul dintre voi venind în Ziua Învierii cu un om care strigă pe grumaz, spunând: „O, Trimis al lui Allah, ajută-mă!", iar eu să-i răspund: „Nu pot face nimic pentru tine; ți-am transmis!" Să nu-l găsesc pe vreunul dintre voi venind în Ziua Învierii cu bucăți de pânză care flutură pe grumaz, spunând: „O, Trimis al lui Allah, ajută-mă!", iar eu să-i răspund: „Nu pot face nimic pentru tine; ți-am transmis!" Să nu-l găsesc pe vreunul dintre voi venind în Ziua Învierii cu aur și argint pe grumaz, spunând: „O, Trimis al lui Allah, ajută-mă!", iar eu să-i răspund: „Nu pot face nimic pentru tine; ți-am transmis!"»"

„Bucățile" din hadith sunt hainele, iar *„averea mută"* înseamnă aurul și argintul.

Tot astfel, în hadithul lui Abū Ḥumayd as-Sāʿidī, Trimisul lui Allah ﷺ a spus: *„Darurile oferite lucrătorilor sunt însușire necinstită a bunurilor."* Aḥmad (23601) și alții; vezi cercetarea lanțurilor sale în al-Albānī, Irwāʾ al-ġalīl (2622). Sensul său este același cu al relatării anterioare despre Ibn al-Lutbiyya.

Și hadithul lui ʿAdī ibn ʿUmayra, care a spus: *„L-am auzit pe Trimisul lui Allah ﷺ spunând: «Pe oricare dintre voi îl însărcinăm cu o muncă și ne ascunde un ac ori ceva mai mult, aceasta va fi însușire necinstită, cu care va veni în Ziua Învierii.»"* Hadith relatat de Muslim (1833).

Și hadithul lui Burayda, de la Profet ﷺ: *„Pe cel pe care îl însărcinăm cu o muncă și îi stabilim o plată, ceea ce ia după aceasta este însușire necinstită."* Abū Dāwūd (2943), cu un lanț autentic; al-Albānī l-a declarat autentic.

În biografia lui ʿIyāḍ ibn Ġanm, Allah să fie mulțumit de el, din Șifat aṣ-ṣafwa a lui Ibn al-Jawzī (1/277), se relatează că, fiind guvernator al lui ʿUmar, Allah să fie mulțumit de el, în Ḥimṣ, i-a spus unei rude, într-o întâmplare mai lungă: *„Pe Allah, să fiu tăiat cu ferăstrăul îmi este mai drag decât să trădez chiar și un singur bănuț ori să încalc dreptul cuiva!"*

Ibn al-Qayyim a spus în Iʿlām al-muwaqqiʿīn (3/154), între dovezile închiderii căilor care duc la rău: „Al douăzeci și cincilea argument: conducătorului, judecătorului și celui care mijlocește le este interzis să primească daruri. Aceasta este rădăcina stricăciunii lumii: încredințarea treburilor celor nepotriviți pentru ele și numirea celor trădători, slabi și neputincioși.[1] Prin aceasta s-a strecurat o stricăciune pe care numai Allah o poate cuprinde. Motivul este că primirea unui dar de la cineva care nu obișnuia să-i facă daruri devine o cale spre satisfacerea cererii lui. Iubirea pentru un lucru orbește și surzește: se naște în el dorința de a-i satisface cererea drept răsplată, însoțită de lăcomie și de trecerea cu vederea a faptului că acela nu este potrivit."

Îi cer lui Allah, Atotputernicul și Preamăritul, să-l ajute pe fiecare angajat și lucrător musulman să-și îndeplinească munca într-un chip care Îl mulțumește pe Allah, Binecuvântatul și Preaînaltul, și care îi aduce răsplată și un sfârșit bun în această

1 Aceasta este susținută de hadithul lui Abū Hurayra, Allah să fie mulțumit de el, amintit mai sus. La întrebarea despre Ceas, Profetul ﷺ a răspuns: „Când responsabilitatea încredințată este pierdută, așteaptă Ceasul!" S-a întrebat: „Cum va fi ea pierdută?" A răspuns: „Când treburile sunt încredințate celor nepotriviți pentru ele, așteaptă Ceasul!"

lume și în Viața de Apoi. Allah să-l binecuvânteze, să-i dăruiască pace și binecuvântare robului și Trimisului Său, Profetul nostru Muḥammad, familiei și companionilor săi!

Indice

cinste 12
daruri 23
dreptate 2, 18
mită 20
muncă 11, 15, 23
responsabilitate 14

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Cinstea și responsabilitatea la locul de muncă

Cinstea în muncă înseamnă îndeplinirea sarcinilor, respectarea timpului și păstrarea drepturilor oamenilor. Prin versete, hadithuri și exemple ale înaintașilor, autorul explică responsabilitatea angajatului și a conducătorului, dreptatea față de cei care cer ajutor și ferirea de mită și de darurile necuvenite.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro